

INFORMACJA PRASOWA

Co Polacy robią na chorobowym? ZUS podsumował kontrole zwolnień lekarskich

Zakład Ubezpieczeń Społecznych podsumował wyniki kontroli zwolnień lekarskich w 2023 r. W województwie śląskim kwota zakwestionowanych świadczeń to blisko 22 mln zł. Dane te pokazują, że wciąż jest grono osób, które zwolnienie lekarskie traktuje niezgodnie z jego przeznaczeniem, lecz jako okazję do dodatkowego zarobku, wydłużenia urlopu, czy remontu mieszkania.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma ustawowy obowiązek prowadzić kontrole zwolnień lekarskich, co też regularnie czyni. Prowadzone są dwa rodzaje kontroli: prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy i prawidłowości wykorzystania zwolnień lekarskich.

Dwa rodzaje kontroli

Kontrolę **prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności** do pracy przeprowadzają lekarze orzecznicy ZUS. To oni na podstawie badań lekarskich i dokumentacji weryfikują czy osoba na zwolnieniu lekarskim na dzień badania nadal jest chora oraz niezbędna jest kontynuacja zwolnienia, czy też nie. Jeśli lekarz orzecznik podczas badania stwierdzi zdolność do pracy od następnego dnia zasiłek chorobowy nie jest wypłacany, a osoba może wrócić do pracy.

Natomiast kontrola **prawidłowości wykorzystania zwolnienia** lekarskiego polega na sprawdzeniu, czy osoba korzystająca ze zwolnienia lekarskiego nie świadczy pracy lub nie wykonuje innych czynności, które mogą utrudnić powrót do zdrowia. Jeżeli chory korzysta ze zwolnienia niezgodnie z jego przeznaczeniem, Zakład wstrzymuje wypłatę świadczenia, a jeżeli zostało już wypłacone, nakazuje jego zwrot. Taką kontrolę wykorzystywania zwolnień lekarskich mogą również przeprowadzić pracodawcy, którzy zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego powyżej 20 ubezpieczonych.

- Większość chorych prawidłowo korzysta ze zwolnienia lekarskiego, niestety jest też grono osób, które zamiast kurować się pracuje, imprezuje, czy też wykorzystuje ten czas jako okazję do zagranicznych wояaży. Pamiętajmy o tym, że czas na zwolnieniu lekarskim ma służyć rekonwalescencji, a zasiłki chorobowe nie są dodatkowym wsparciem budżetu domowego, czy przedłużeniem urlopu, lecz ekwiwalentem za okresowy brak możliwości zarobkowania – informuje Beata Kopczyńska, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie śląskim.

Dane z kontroli w kraju i województwie śląskim

Tylko w ubiegłym roku w całym kraju Zakład Ubezpieczeń Społecznych skontrolował 461,2 tys. zwolnień lekarskich. W ich następstwie zakwestionował 28,9 tys. świadczeń chorobowych na kwotę 29 mln 273 tys. zł.

W 2023 r. w województwie śląskim pod kątem wykorzystywania zwolnień lekarskich skontrolowano ponad 10,5 tys. osób, z czego blisko 1,6 tys. osobom nakazano zwrot wypłaty zasiłku chorobowego na kwotę przekraczającą 3,1 mln zł.

Lekarze orzecznicy ZUS w Śląskim przeprowadzili ponad 52 tys. kontroli chorych, z czego niemal 2 tys. osób skrócono zasiłek chorobowy, kwota cofniętych zasiłków chorobowych wyniosła prawie 1,3 mln zł.

Obniżenie świadczenia po ustaniu zatrudnienia

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma również obowiązek obniżyć wysokość świadczeń chorobowych do 100 proc. przeciętnego wynagrodzenia po ustaniu tytułu do ubezpieczenia chorobowego. Z tego powodu w ubiegłym roku obniżono wypłaty o 147 mln 677 tys. zł. Niższe świadczenie otrzymało 96,5 tys. osób. To dane dla całego kraju.

Natomiast w województwie śląskim obniżono wypłaty świadczeń dla około 7,4 tys. osób, a kwota obniżonych zasiłków wyniosła ponad 17,4 mln zł.

Skutki finansowe kontroli w 2023 roku w kraju wyniosły łącznie 176 mln 953 tys. zł, natomiast w województwie śląskim ponad 21,8 mln zł.

Polują w lasach, imprezują na weselach, sprzedają nieruchomości...

Podwodna sesja zdjęciowa nowożeńców, lot paralotnią na zwolnieniu lekarskim, czy schowany właściciel zakładu pogrzebowego w trumnie to historie, które zapadają kontrolerom ZUS w pamięci na długo i wydaje się, że niewiele może je przebić. Jednak co roku zdarzają się nowe, zaskakujące sposoby nieprawidłowego wykorzystania zwolnień lekarskich. - Zaskoczony obrotem sprawy swojego zwolnienia musiał być pewien mężczyzna, który otrzymał w ramach teleporady zwolnienie - zasiłek opiekuńczy - na rzekomo chorą żonę. O oszustwie męża powiadomiła żona, która zgłosiła to do jego zakładu pracy, informując, że nie tylko nie jest chora, ale cały czas pracuje, natomiast mąż korzystając z wolnego w ramach zasiłku opiekuńczego na nią uczestniczył w imprezach zakrapianych alkoholem. Kolejny przykład z naszego województwa to myśliwy, który zamiast się kurować na zwolnieniu lekarskim, brał czynny udział w polowaniach – opowiada rzeczniczka. Z zasiłkiem chorobowym musiał pożegnać się też DJ, który prowadził imprezę sylwestrową, ochoczo reklamując swoje usługi i dzieląc się zdjęciami w mediach społecznościowych z tej zabawy, oczywiście wszystko to działo się w trakcie zwolnienia lekarskiego. Inna sytuacja to panna młoda będąca na zwolnieniu lekarskim w związku z ciążą, która w dniu wesela i poprawin bawiła się na parkiecie do samego rana, o czym poinformowali goście weselni, zarówno pracodawcę oraz ZUS. Do „standardów” należą już historie, kiedy to na zwolnieniu lekarskim chorzy pracują w swoich firmach, u konkurencji, czy remontują mieszkania, pomagają przy budowie domu, wyjeżdżają za granicę albo realizują swoje sportowe hobby. Często takie zgłoszenia, że ktoś nieprawidłowo wykorzystuje zwolnienie lekarskie przekazują znajomi, rodzina „chorego”, koledzy z pracy, którzy piętnują takie postępowanie. Zgłoszenia trafiają też od osób postronnych. Tak było w przypadku pewnego mechanika z Zagłębia. - Otrzymaliśmy informację, że zachodzi podejrzenie nadużywania zwolnienia lekarskiego poprzez świadczenie pracy na rzecz innych osób, w tym na rzecz „sygnalisty”. Do zawiadomienia zostały dołączone rachunki za zakup części do naprawianego motocykla oraz rachunek za dokonaną naprawę. Do zgłoszenia zostały także dołączone linki do filmów zamieszczonych na kanale You Tube, w którym osoba pobierająca zasiłek prezentuje jak przeprowadza remont silnika motocykla tego klienta. Podczas nagrania mechanik podał datę, w której nagrywany był film – opowiada rzeczniczka.

Beata Kopczyńska
Regionalna Rzeczniczka Prasowa ZUS
w województwie śląskim